

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3

Aboramentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 5000 —; pt. particulari Lei 1500 —; pentru funcționarii publici și particulari Lei 1000 —. În străinătate Lei 5000 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 50 —

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu**

Sumarul:

E. Vancu: Planuri economice. — *Mercator*: Chestiunea monetară și conferințele economice mondiale. — *Iosif E. Naghiu*: Un document economic. — **: Bibliografie. — *Cronica*: Noul lucrări feroviare. Procesele verbale de contravenție. Administratorul Financiar. Adunarea generală a națiunilor unite. Acordul economic cu Finlanda. Charta lumii. Bursa, Imprumutul Refacerii Naționale. Restituirea bunurilor către U. R. S. S. Comisunea sovieto-română pentru realizarea acordului asupra colaborării economice și a început activitatea.

Planuri economice.

Istoria ne-a jucat iarăși o festă, inversând principiile economice. România ca stat mic și slab în lupta cea mare ce s'a dat între cei uriași, ce eră să facă, decât să se acomodeze și de această dată noilor directive. Căci cel slab în luptă nu e întrebă ce dorește, ci i se impune voința celui mai puternic. Ne întrebăm dacă în Noua Europă a lui Hitler, am fi putut menține principiul autarhic? De sigur că nu, fiindcă aceasta ar fi însemnat că suntem economicește independenți. Hitler în schimb a voit să înglobeze întreaga Europă în sistemul său economic. Știm, că acest sistem a însemnat subordonarea tuturor forțelor economice din această parte a Europei, planului de acaparare economică a Germaniei. Nu am putut rezista despuierii noastre fiindcă eram slabi.

Astăzi ne vedem iarăși la o răscruce economică. Încă nu s'au vindecat rănila războiului și continuăm încă să ne dăm vraga. Așa se zice că noua orientare economică are de scop strângerea relațiilor comerciale cu acele țări cari „au deplină libertate de a trimite produsele lor în țara ce are nevoie de ele”.

Așa am crezut și noi, că putem lucra la ieșirea noastră din izolarea și secătuirea „colaborării” economice cu Germania, care ne-a rămas datoră cu valoarea de zeci de miliarde pentru produsele ce i-am livrat.

Am început deci să reluăm legăturile noastre comerciale cu vecinii. În Balcani ne stă în ajutor pentru acest scop „Camera de Comerț Interbalcanică”. Prin colaborare cu această instituție am ajuns să încheiăm acorduri economice, mai întâi cu Bulgaria. Dunărea nu e numai o graniță spre Bulgaria, ci și o cale comercială de primul rang, care în vremurile de azi, când alte căi de comunicație eficiente sunt așa de puține, este de cea mai mare importanță.

Economia ambelor țări se întregește admirabil una pe alta, noi având unele articole, ca petrolul, sarea etc., cari dincolo de Dunăre sunt foarte căutate. În schimb noi importăm între altele orez și bumbac.

Nu mult după încheierea acestei convenții, am încheiat un acord eco-

conomie cu Sovietele. Înainte de războiul actual relațiile noastre economice erau reduse, ceea ce se explică prin faptul că producțiunea principală a ambelor țări, este cam la fel. Lemnul, cerealele și petrolul, care sunt articolele noastre cele mai însemnate de export, se produc și dincolo de Prut în cantități enorme, așa, că nu e nevoie de ele. Dar iată că „autarhia“ și izolarea către Germania au produs și în Uniunea Sovietică o mare schimbare în structura economică. Industria textilă și metalurgică au început să se desvolte în dimensiuni uriașe, așa, că de prezent U. R. S. S. ne pot livra afară de materii prime, cum ar fi bumbacul, diferite aliaje metalice și fontă, tot felul de mașini agricole și de uzină, așa, că ambele economii se pot întregi foarte avantajos.

După cum cetim în ziare, convenția prezentă nu a rămas numai pe hârtie ca cele anterioare, ci a și început să se realizeze prin intrarea în țara noastră a 22 vagoane de bumbac, cu cari filaturile noastre își pot începe activitatea.

Realizarea pe teren a importului și exportului se face simplu de tot. Este fixat ce articole exportăm, și ce importăm, apoi ce cantități și ce valori reprezintă ele în compensație. Astfel se face un schimb destul de primitiv ca grad de circulație, dar foarte comod, neavând nevoie de devize de toate categoriile, de clearing și de bani. În cercurile noastre conducătoare se crede că o astfel de reglementare a comerțului nostru exterior se va adapta ușor și condițiilor altor piețe internaționale.

Începuturile acestea dovedesc o încercare de a ieși la mal din haosul economic în care ne găsim. Pentru a coordona mișcările în acest sens, și pentru a le desvolta nu numai spre răsărit, ci și cu aliații din Apus, unii ca d-l Titel Petrescu, propun înființarea unui Consiliu economic. Dacă nu ne înșelăm, toate guvernele din ultimele decenii au înființat câte un astfel de organ, care să conducă economia țării după principiile de fiecare dată.

Acest organ are să compună un plan bine chibzuit ca opera de reconstrucție a țării să fie dusă cu maximul de eficiență. Totdeodată se dă și un avertis-

ment contra inițiativelor anarhice și măsurii contradictorii.

În trecut rezultatele activității unui astfel de Consiliu, nu prea au fost evidente, fiindcă oricât ar dori țara să-și construiască norme proprii de evoluție economică, ea totuși a fost prinsă totdeauna în orbita unui complex economic cu mult mai puternic decât al nostru. Țări cu spațiu economic vast, ca Uniunea Sovietelor și la apogeul ei Germania, au procedat după anumite „planuri“ pentru ca în decurs de un anumit ciclu, patru sau cinci ani, să realizeze anumite scopuri economice. La noi, după cum vedește între altele cazul „obștiilor“, elanul a fost numai pe hârtie. Când s'au legiferat obștiile, s'au pus mari speranțe în ele, și de fapt, dacă s'ar fi procedat la o serioasă înlăptuire pe teren, agricultura noastră ar fi scăpat de multe lipsuri. S'ar fi putut remedia inconvenientele unei pulverizări a proprietăților țărănești, fără a se proceda la comasări costisitoare și de lungă durată. Creditele proiectate pentru dezvoltarea agriculturii și noile metode de învățământ agricol și de cultivare ar fi adus contribuția lor valoroasă etc.

În industrie am avut planul „naționalizării“. Dus până la sfârșit, mai mult cu pricepere decât cu forța, acest plan ar fi schimbat în scurtă vreme structura etnică a orașelor noastre. Ce s'a făcut din aceste planuri vaste, pe cari le amintim la întâmplare? Cetitorul va ști să-și dea părerea.

Noi vedem cauza nereușitei din două motive, prima: vremurile pline de agitații politice și secunda: interdependența statelor.

Epoca dintre 1919 și 1939 nu a fost de loc prielnică pentru înlăptuire durabile. Lumea se frământa între cele două mari principii economice: capitaliste și comuniste. Din lupta aceasta capitalismul — abstragând Rusia — nu a ieșit înfrânt, dar a trebuit să cedeze unei presiuni spre comunism. În felul acesta în Europa Centrală și de Vest vechiul sistem a rămas cu unele modificări cari s'au exprimat mai pronunțat în domeniul ocrotirilor sociale, chestia socială fiind buba cea mai infecțioasă.

La noi frământările sociale și-au găsit expresia în reforme agrare și în-

cercări de naționalizare a comerțului și industriei. Poate că, dacă am fi fost lași în pace, reformele aceste s'ar fi dus la bun sfârșit, însă a intervenit brusc al doilea motiv amintit mai sus, adică interdependența statelor.

În cazul României interdependența aceasta nu a fost prilejuită numai din pure situații economice cu liber joc. Tocmai fiindcă acest joc nu a fost lăsat liber de state cu mult mai puternice decât noi, evoluția proiectată mai sus — patronată și ea de „Consiliu economic” — nu a putut avea loc decât vremelnic de tot. Interdependența în cazul nostru nu a avut numai un sens economic, ci și unul politic, adică tendința de a ne lua independența de către cel mai tare, care în acea epocă era „das dritte Reich” al lui Hitler. A fost o interdependență tălmăcită după voia celui mai tare.

Datoria principală a unui nou Consiliu economic va fi în viitor evitarea unei încălcări a legilor economice practicate de forță iar nu de considerațiuni specifice țării noastre. Posibilitatea aceasta depinde atât de capacitatea conducătorilor, cât și de bunăvoința marilor aliați.

E. VANCEU.

Chestiunea monetară și conferințele economice mondiale.

Unele ziare, luând de bază declarațiile făcute presei de d-l C. Tătăranu, guvernatorul Băncii Naționale, constată că se intenționează emiterea de noi titluri monetare de o valoare mai mare ca cele existente, însă se ezităază a se pune în practică această intențiune.

Dificultățile împreunate cu susținerea monetei noastre naționale, sunt într'adevăr foarte numeroase. Oricât vor fi dorit conducătorii institutului nostru de emisiune să frâneze cantitatea emisiunilor, aceasta nu s'a putut face din cauza urcării prețurilor, căci în curând s'ar fi simțit — așa susțin persoane competente — o lipsă de numerar. Cauza nemijlocită a emi-

siunii de titluri mari — á 10.000 Lei — este că actualele bancnote sunt de valori prea mici și nepotrivite volumului circulației monetare. La ghișeurile băncilor și administrațiilor publice când sunt de făcut vărsăminte mai importante, vedem „oameni cari vin încărcăți cu saci sau cu geamantane pline cu bancnote, sau vedem echipe întregi de funcționari — femei mai ales — cari nu fac altceva decât să numere bancnotele”.

Ezitatea de mai sus ar proveni mai cu seamă din teama ca nu cumva publicul să interpreteze greșit — ca inflație — această emisiune. Ce privește această interpretare, țara noastră se află într'o situație am putea zice ciudată, dacă nu ar fi așa de gravă.

Ni se spune și se accentuează în continuu din partea forurilor competente, că țara noastră este una cu potențial mare de producțiune, că dispunem de resurse de cari puține state europene se pot bucura, și că avem o acoperire aur dintre cele mai reglementare. Și cu toate acestea moneda noastră este cotată sub cursul monetelor altor țări cari au o capacitate economică cu mult mai inferioară.

Aceasta nu se poate înțelege decât dacă la procedul criminal al publicului nostru, de a nu opune nicio rezistență urcării prețurilor, mai adaugem și situația politică extrem de expusă în care ne găsim. Lăsăm la judecata sănătoasă a fiecărui Român să analizeze mai de aproape această situație. Noi ca organ economic nu ne putem ocupa cu latura politică a problemei cu toate că are o influință covârșitoare asupra economicului. Dacă nu ar fi așa și situația europeană ar permite inițierea de legături economice cu toate țările cari ne oferă avantaje, schimbul unor titluri mici de monedă cu titluri mai mari de egală valoare, credem că nu ar prezenta nicio dificultate și valuta noastră s'ar redresa dela sine.

Considerând cele de mai sus, ajungem iarăși, ca într'un cerc vicios, la constatarea că nu ne poate ajuta nimic, decât o coordonare și colaborare cu toate popoarele europene. În privința aceasta Conferința dela Bretton Woods ținută în Iulie 1944 și Conferința dela San-Francisco, încheiată la 26 Iunie a. c. ne dau

bazele cele mai solide. Ceea ce nu putem înfăptui în mod independent, se va putea face încadrându-ne în sistemele create de aceste două conferințe.

La conferința din Bretton Woods s'au creat două organisme:

1. Fondul monetar internațional;

2. Societatea internațională pentru garanții și investiții.

Primul are menirea să asigure stabilitatea monetară *eliminând inflațiunea și deflațiunea*. Al doilea are de scop ajutorarea și refacerea țărilor devastate și ruinate în urma războiului.

La conferința din San-Francisco a fost întocmit *Planul de securitate internațională* fără de care organismele create la Bretton-Woods nu ar putea exista și funcționa.

Planul de securitate care a fost conceput la conferința din Dumbarton Oaks și a fost desăvârșit la San-Francisco, pe lângă întocmirea planurilor politice, a mai prevăzut și înființarea unui „*Consiliu economic și social*” mondial cu menirea să coordoneze toate acțiunile de colaborare ale națiunilor pe acest teren. El ar avea mai departe menirea să pregătească trecerea dela economia de războiu la cea de pace. În primul rând prin reducerea înarmărilor cari constituie cele mai mari investițiuni neproductive, și căutarea de investiții productive cari să ridice standardul de viață a popoarelor.

Consiliul economic și social va fi în viitoarea organizație a lumii un instrument de îndrumare în sens mai larg, întocmai cum este la noi *Consiliul economic* în sens mai redus în proporții.

Iată textul constitutiv al acestui Consiliu, adoptat la San-Francisco:

„*În prevederea creierii condițiilor necesare stabilității și buneii stări trebuincioase menținerii unor legături amicale și pacifice, bazate pe principiul egalității de drepturi între popoare și pe dreptul acestora de a dispune de ele însași, organismul internațional va trebui să acționeze:*

1. *pentru a ridica standardul de viață;*

2. *a asigura utilizarea deplină a resurselor economice și a realiza progresul economic și social;*

3. *Pentru a soluționa problemele internaționale de ordin economic, social și intelectual, precum și cele de domeniul sănătății publice, precum și a tuturor chestiunilor conexe;*

4. *pentru a asigura respectarea și aplicarea universală a drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru toți, fără deosebire de rasă, limbă, religie sau sex“.*

Problemele aceste în viitor nu se vor mai desbata și înfăptui separat de fiecare țară, ci de comun acord. Pentru noi acest metod e de cea mai mare importanță, deoarece în felul acesta se vor soluționa probleme economice și valutare cari ne interesează — cum am văzut în partea primă al acestui articol de aproape. Făcând parte dintr'un sistem mondial, interesele noastre vor fi încadrate în mod just și natural, fără să fim expuși unei forțe dictatoriale.

MERCATOR

Un document economic.

Înștiințare de arândă.

Despre partea ces. cr. l-ul Regiment a pedestrașilor românești Nr 16, se face prin aceasta de știre, cumcă în luna Iulie 1847 în următoarele locuri și în mai jos numitele zile, toate arânsurile împărătești a mai sus numitului regiment pre trei după olaltă curgători ani, adecă dela 1-ma Noembrie 1847 până la sfârșitul Iul Octombrie 1850 la acel mai mult jăgăduitoriu, spre întrebunțarea după sunetul contractului în fața obștei se vor da în vânzare, adecă.

A) În sfașta batalionului din Hoșeg, to 24 Iulie 1847.

NUMELE MUNȚILOR	Mărimea locului după terdașuri	Numărul vitelor care pot pe acești mușți leane pășuni
Ctobanul	955 $\frac{784}{1600}$	1484
Deresul	307 $\frac{171}{1600}$	459
Stoentța	440 $\frac{1465}{1600}$	666
Dealul Iavorului	360 $\frac{929}{1600}$	548

NUMELE MUNTILOR	Mărimea locului după terdaşuri	Numărul vitelor care pot pe aceşti munţi lesne păşuni
Roştile	797 $\frac{1433}{1600}$	1200
Groapa seacă	231 $\frac{766}{1600}$	351
Capra	2190 $\frac{10}{1600}$	3285
Fometescu	473 $\frac{1550}{1600}$	714
Jiglo 1-lea	398 $\frac{1045}{1600}$	1500
Jiglo 2-lea	298 $\frac{484}{1600}$	1500
Semenaria	709 $\frac{1078}{1600}$	3000
Gura-platului	442 $\frac{1536}{1600}$	1500
Coasta ursului	387 $\frac{447}{1600}$	1500
Coarnele şi Zenoaga	818 $\frac{170}{1600}$	2000
Negrele	652 $\frac{1010}{1600}$	1600
Bactul	318 $\frac{751}{1600}$	1500
Scurtul	492 $\frac{1332}{1600}$	2500
Zăvoae late	1012 $\frac{1068}{1600}$	1000
Polatişce	523 $\frac{1586}{1600}$	440
Prisloape	1405 $\frac{1035}{1600}$	1300
Pictorul surupeştii	189 $\frac{1538}{1600}$	180
Drăgel şi derul merzii	1014 $\frac{264}{1600}$	880
Straja mutul şi futeştu	911 $\frac{1046}{1600}$	1004
Slăbent	4490 $\frac{362}{1600}$	5580
Cotroana	658 $\frac{200}{1600}$	462
Slima	276 $\frac{1200}{1600}$	226
Pofana muerii	826 $\frac{1200}{1600}$	436
Sălanta	701 $\frac{600}{1600}$	310
Gaura ursului	387 $\frac{200}{1600}$	306
Coasta lui Rus	1370 $\frac{1400}{1600}$	812
Buha	404 $\frac{500}{1600}$	155

B) In faţa şteabului de regiment în Orlat în 19 Iulie 1847.

NUMELE MUNTILOR	Mărimea locului după terdaşuri	Numărul vitelor care pot pe aceşti munţi lesne păşuni
Groapele de sus	794 $\frac{600}{1600}$	600
Groapele de jos	452 $\frac{890}{1600}$	4 - 500
Țăța de jos	600 —	6 - 700
Țăța de sus	389 $\frac{1000}{1600}$	500
Haneşul de sus	1676 $\frac{1400}{1600}$	700
Haneşul de jos	1686 $\frac{1400}{1600}$	700
Găoaza de jos	1387 $\frac{800}{1600}$	6 - 700
Găoaza de sus	1419 $\frac{600}{1600}$	700
Sărăctnu mare	1559 $\frac{1300}{1600}$	900
Sărăctnu de mijloc	1462 $\frac{300}{1600}$	800
Sărăctnu de laturi	1080 —	600
Balintu mare	1218 —	700
Balintu mic	693 $\frac{800}{1600}$	600
Balu	2200 —	1000
Furnta	1546 $\frac{1400}{1600}$	1100
Obita	1425 —	900
Stricatu	1750 —	894

Fieştecare ce iubitoru de arândă trebuie mai înainte de liştăte, să pue jos o cauşte de bani gata după măsura preşului obiectului ce va vrea să ia în arândă, şi care sumă l se va numi dela comisă liştăte, şi această sumă de cauşte să nu fie prese 10 din sută, şi nu mai în jos de 5 la sută preşului celor liştăte. Insa cea, pe carel va rămănea, de nu ar avea realitetur (bunuri) ne îndatorite îndoi preş a unei jumătăţi de an, pe care legătura pentru înaltul terar să se poată întemeia la urvarium, — trebuie o jumătate a preşului arândii de pe an să o pună jos sau în bani gata sau în bligăştii obşteşti după cursuşl.

Cauşta care s'au pus jos o capătă acela care n'au luat nimico, minte înapşii, iar aceea pe carel au rămas arândă o capătă numai atunci când vor fi plătit cauşta numită a preşului arândii pe o jumătate de an.

De cumva nu s'ar plăti cauza în bani gata, sau în obligații obștești și ar căuta să fie încredințată arânda numai pe bunuri nemlșcătoare, atunci are fiecare cumpărătorul sau imbletorul mai înainte de liștaște să sibă spre uz înaintea comisiei un document dela stăpânire întărit, cu un extract din protocolul urbarului, unde să să arete datorile care stau pe acele bunuri nemlșcătoare.

Imbleri în scrisoare numai atunci se vor primi:

1. Dacă imbletorul este un bărbat cuvlos și drept și nescăzut în avere.

2. Dacă imblerile din scrisoare ar ajunge în locul de liștaște mai înainte de a se închide liștașta, și ar fi în scrisoare alăturată cuvlnctioasa cauze, sau chitanță dela cassa unde s'ar fi băgat.

3. Dacă acel imblitorul ar arăta în scrisoare sau chiar cumcă el nu se dă în lătur', nici dela o legătunță din care s'au publicălut și sânt cuprinse în protocolul de liștaște, ba încă prin scrisoarea sa tocmal așa se legătuește, ca când i s'ar fi celtt înainte puncturile liștaștel și ca când le-ar fi și însuș iscălit.

4. Dacă imblitorul deodată s'ar lega cumcă de va rândul arânda pre el, cât va căpăta înștințare ofițiile despre aceasta, îndată va și întregi cauza cuvenită, și cumcă de ar prejeta el de a implini aceasta, însuș cu totul întru atât se va supune judecării legealnce, ca când el însuș ar fi pus cauza jos și ar fi și primit dreptul arândăștel și așa, cât să se poată strânge spre implintrea pe calea legilor pentru acela.

5. Când ar imbla imblitorul din scrisoare mai mult, ca cel ce e cu ruga de față, atunci liștașta să va mâna înainte cu imblitorul din scrisoare de ar fi de față și cu cellal și imblerea cea din scrisoare se va celtt de fundament la această nouă liștaște și de cumva mai pe urmă.

6. Ar fi imbietul cel înscris, tot atât cât și cel făcut cu ruga, atunci se va primi cel cu ruga înainte celul din scrisoare și mai încolo nu se va liștălut, el rămâne toată arândășta cu acesta ce au imblat cu ruga.

Fieștecare sumă de arândă trebuie totdeauna pe un sfârțarlu de an înainte să să plătească și anumit în bani de argint.

Drept aceea, cei ce au voință de a lua ceva în arândă, să binevolască a se afla în zilele din sus însemnate, la locurile așșderea numite, la 8 ceasuri dimineața și acolo vor putea mai bine vedea legăduințele (condițiile) arândăștel după plăcere, fiindcă și înainte să vor celtt.

Legătunțele acestel liștaștel să mai pot în tot timpul vedea la Orlat, la Hăteșeg și la Valda Rece.

Orlat, în 5 Mai 1847.

Comunicat de IOSIF E. NAGHIU.

Bibliografie.

V. Slăvescu, *Victor Place și organizarea de credit a României 1859—1863*. București 1944.

Cunoscutul consul francez la Iași Victor Place a desfășurat timp de 8 ani (1855—1863) o activitate politică de mare interes pentru *Unirea Principatelor* prin îndotta alegere a lui Cuza. Această activitate a fost înfățișată documentar în studiul lui Marcel Emmerit, publicat la București (1931) cu titlul *Victor Place et la politique française en Roumanie à l'époque de l'Union*, ca și în acela, publicat la 1942 de d-l Slăvescu: *Domnitorul Cuza și Victor Place*. Editura Așezământului I. Brătianu Nr. LIX.

Prin noua contribuție din 1944 aduce același autor o completare esențială cu privire la preocupările lui V. Place, care nu erau numai de ordin politic, ci în bună parte și de natură economică-financiară, stăruint de repetate ori pentru accelerarea organizării creditului; necesar la punerea în valoare a bogățiilor pământului românesc. O tristă experiență bancară fusese înregistrată în Moldova prin concesiunea dată la 1856 de Grigorie Ghica Vodă lui Frederic Ludwig Nulandt, președintele unei bănci din Dessau, spre a înștința cu un capital de 10 milioane taleri un institut de cont și circulaște, numit *Banca Națională a Moldovei*. Lacomii de câștiguri rapide, conducătorii acestui institut, prin operațiuni riscate, își duseră creațiunea lor financiară la ruină într'un an de zile (24 III 1857—23 III. 1858). Și nu e mirare: între alte întreprinderi de aventură, ei au sperat să realizeze profituri însemnate luând în arendă impozitele din provincia Bagdad (Asta Mică) și angajându-se să cumpere cămilele necesare armatei englezești din India (p. 7).

După rapidă prăbușire a acestei prime încercări bancare, se fac intervenții pe lângă guvernul Moldovei pentru a ridica falimentul și a reabilita institutul. Act se avântă U. Place cu sfaturile și protecțiile sale, stăruint pentru refacerea Băncii nu însă cu vechitul nume, ci cu unul nou, care să exprime caracterul ei românesc, precum și tendința de pătrundere în Muntenia: *Banque Roumaine de Moldavie*. În acest sens publică 2 broșuri anonime, pe care economistul Ioan Ionescu dela Brad nu întârzie a le lua în răspăr în articolele sale din *Tribuna Ro-*

mână arătând, că numeroasele operațiuni financiare, întreprinse cu un capital foarte mic au oferit „cauza cauzelor căderii Băncii Moldovei” (p. 15). Iar în legătură cu cea de a doua broșură anonimă „*Note pentru o Bancă Română în Moldova*”, reproduce Ionescu acest comunicat apărut în ziarul francez *Constitutionnel* dela 1 Iunie 1860: „Consulul general al Franței în Principatele Dunărene, d-l Place, a sosit la Berlin în 26 XII 1859 pentru treaba *Băncii Române* ce are a se funda. El a avut o conferință cu creditorii Băncii Naționale a Moldovei și cu mai multe notabilități financiare și purcede poimâne la Paris spre a negocia un împrumut de 60 milioane de franci, dintre care o jumătate s'ar ipoteca pe domeniile Valahiei, iar cealaltă jumătate pe ale Moldovei”. Era deci clar, că broșurile franceze anonime izvorăseră chiar din condetul lui Victor Place. Fără a-l numi, Ionescu dela Brad face reflexiunea că proastă idee are autorul despre Moldoveni și despre guvernământul lor, cutezând a-i propune să între „în breasla de zarafi”. Apoi adaugă că pentru înființarea băncii fonciare nu era nevoie nici de tovărășia răposatului Băncii Naționale a Moldovei, nici de bani împrumutați dela străini, nici de calitatea de zarafi a guvernanților. „Nu avem nevoie de toate acestea, pentru că în mâinile noastre se află un capital mult mai mare și mai sigur și mai fecund. Pământul moșinașilor țării este capitalul nostru, iar nicidecum vorbele și banii străinilor... Așa dar, noi în de noi, fără cea mai mică amestecare din partea străinilor, putem organiza creditul... căci banii ne vin nouă dela agricultură, și fără bani, băncii de circulațiune nu se pot înființa, banii neputându-se lua de alturea decât din venitul pământului” (19—20). Place a reușit să contracteze împrumutul (27 V 1860) dar parlamentul Moldovei, socotind condițiile prea grele, a refuzat să-l dea aprobarea. Astfel au rămas zadarnice stăruințele consulului francez Victor Place, după cum fără urmări practice au rămas și sugestiile lui pentru înființarea unei bănci de credit fonciar, oricât de „bun cunoscător al meșteșugului financiar” (25) se dovedise el a fi. Nu numai în domeniul financiar, ci și în cel politic a fost sortit Place să aibe desiluzii cu numeroase dintre proiectele lui, ceea ce îl determinase la 14 VI 1862 să scrie lui Thouvenel că după îndoița sa alegea Guza ar fi putut să facă totul. „Entuziasmul care l-a primit era imens, prestigiul său fără margini, nu se visau decât reforme, organizare sub direcțiunea sa și se aștepta nu să spună, dar să lase să se ghicească ceea ce vrota să întreprindă, pentru ca toate forțele țării să fie la dispoziția sa. Astăzi vedem toate acestea rezumându-se la desordini

financiare, administrative și judiciare, care răspândesc în toate clasele societății îngrijorarea și mizeria” (*Anuarul Inst. de Ist. Naț. Cluj*, vol. VI, p. 581—582). Amărăciunea culeasă din experiențele sale personale, în raporturile schimbătoare cu Principele Guza, explică tonul acestor lipsiți de obiectivitate. La 4 Aprilie 1863 Victor Place a fost rechemat la Paris „en récompense de ses services”, fiind înlocuit cu Tissot. În concluzie exprimată și d-l V. Slăvescu opinea că unele gesturi, fapte și atitudini ale consulului francez Victor Place „ar putea da naștere la unele nedumeriri dovedind oarecari scăderi de caracter sau preocupări personale de natură materială”. Cu toate acestea el trebuie apreciat ca „un bun prieten al țării și al poporul român, în grele împrejurări”.

* * *

CRONICA.

Nouă lucrări feroviare. După informațiuni din sursă competentă, Direcția generală a Căilor Ferate Române, a hotărât terminarea lucrărilor de terasament de pe linia București-Craiova.

În acest scop au fost încheiate mai multe contracte cu unele întreprize de construcții, în vederea executării lucrărilor pe ruta mai sus arătată.

*

Procesele verbale de contravenție care prevăd o sumă-impozit și amendă, până la 500.000 Lei inclusiv, vor fi aprobate de Ad-torul Financiar al județului în raza cărora s'a constatat infracțiunea fiscală. (Decret-lege Nr. 1040 din 1 Aprilie 1945).

Administratorul Financiar este împuternicit să aproba personal cererile de reducere, rectificare, modificare și anulare a proceselor verbale de infracțiune al cărora quantum impozit și amendă, — nu depășește suma de 300.000 Lei în cadrul aceleiași decizii — Administratorul Financiar va putea elasa motivat, personal, orice act de contravenție, însă numai până la suma de 300.000 Lei impozit și amendă, în cazul când contra acestor acte depuse spre aprobare, s'au

ordonat și efectuat cercetări suplimentare, care conduc la clasarea acestor acte. (Decret-lege Nr. 441.405/945).

*

Adunarea generală a națiunilor unite va alege un consiliu economic și social compus din 18 membri, cu scopul de a studia și face recomandări asupra problemelor economice și sociale.

*

Acordul economic cu Finlanda. După informații din sursă autorizată, suntem în măsură să arătăm că forurile superioare economice examinează în momentul de față posibilitatea extinderii acordului economic — actualmente în vigoare — cu Finlanda.

*

Carta Lumii, adoptată de Consiliul de securitate, este compusă din două volume de 133 pagini de text și 25 pagini pentru semnături.

Ea cuprinde 19 capitole, textul fiind tipărit în limbile engleză, franceză, rusă, spaniolă și chineză.

Carta cuprinde 10.000 de cuvinte. Prin această chartă se stabilește noua organizație internațională și va fi cunoscută sub numele de „Națiunile Unite“.

*

Bursa. Joi 28 Iunie 1945. Activitatea târgului financiar în ședința de Joi, s'a desfășurat sub influența unei atmosfere deosebit de însuflețită. Volumul încheierilor a sporit. Totuși cursurile au evoluat comprimate de o tendință slabă.

Realizări, care n'au întâmplinat o suficientă contra partidă au afectat această evoluție. Reacțiunea, dacă nu este tocmai firească, era de așteptat într'o bursă, unde plasamentele n'au consistență. În orice caz cestiunile de cursuri au fost moderate.

În compartimentul valorilor cu venit fix, tranzacțiunile reduse, cursurile, în general, au suferit ușor regres.

Imprumutul Refacerii Naționale. Târgul valorilor Imprumutului Refacerii Naționale se menține activ și febril. Unele cursuri au manifestat fermitate deosebită și cu oscilațiuni foarte disparate ceea ce confirmă operațiuni speculative.

Chtanțele titluri-provizorii au fost negociate la cursul de 44¹/₄.

*

Restituirea bunurilor către U. R. S. S. Eri după amiază a avut loc la Comisiunea română pentru aplicarea armistițiului, ședința delegației secretarilor generali al ministerului minelor și petrolului, însărcinați cu aplicarea Armistițiului.

S'au discutat chestiuni în legătură cu restituirea de bunuri către U. R. S. S. și situația lucrărilor în contul art. 10 din Convenția de Armistițiu.

*

Comisiunea sovieto-română pentru realizarea acordului asupra colaborării economice, și-a început activitatea. Comisiunea creată de către guvernele U. R. S. S. și al României pentru realizarea acordului asupra colaborării economice dintre U. R. S. S. și România, și-a început activitatea la București.

La ședința de eri au participat din partea Uniunii Sovietice: Primul Locșitor al Comisarului Poporul pentru Comerțul Exterior al U. R. S. S. d-l A. D. Krutkov, precum și membrii delegației d-l Stupin, d-l Golubev și alții.

Din partea României, d-l Gheorghiu-Dej, ministrul Comunicațiilor, d-l T. Ionescu, ministrul Minelor și Petrolului, d-l M. Solacolu, comisar general al Comerțului Exterior de pe lângă Ministerul Industriei și Comerțului.

La ședință a asistat d-l A. P. Pavlov. Consilierul Politic de pe lângă Comisia Aliată de Control în România.

*